

به نام خدا

مدیریت انتقال تکنولوژی

مدیریت ریسک در مدیریت و انتقال تکنولوژی

Mostafa Jahangir (PhD)

www.mjahangir.ir

رپسك چپست؟

مدیریت ریسک چیست؟

ریسک چیست؟

جزء لاینفکی از
زندگی انسان‌ها

تقریباً همه تلاش‌های انسانی با درجه‌ای
از عدم قطعیت و ریسک همراه است.

واژه ریسک، از کلمه لاتین *riscum* برگرفته شده است و به چالشی که یک گره دریایی برای دریانوردان به وجود می‌آورد اشاره دارد که بر این اساس دلالت ضمنی آن بروز رویدادهای اتفاقی نامطلوب است.

در قرن هفدهم واژه ریسک از کلمه ایتالیایی *risicare* به معنای جرات کردن وارد زبان انگلیسی شد و به احتمال ضرر آتی که از هر تصمیم یا پدیده بالقوه ناشی می‌شود، اشاره دارد.

ریسک، احتمال وقوع رخدادی
نامطلوب و پیامدهای منفی آن است.

آیا همیشه ریسک معنای منفی دارد؟

- در نگاه اول به ریسک اغلب معنای منفی آن که وقوع رخداد‌های احتمالی نامطلوب است مورد توجه قرار می‌گیرد.
- ریسک همزمان احتمال زیان (خطر) و منفعت (فرصت) را در خود جای داده است.
- در زبان چینی علائمی که برای نشان دادن واژه ریسک به کار می‌روند، دو مفهوم متضاد را به ذهن متبادر می‌سازند: تهدید و فرصت.

危機

Danger

Opportunity

ریسک با عدم قطعیت چه تفاوتی دارد؟

ریسک با عدم قطعیت چه تفاوتی دارد؟

ریسک

- اگر دو شرط زیر وجود داشته باشد، با ریسک مواجهیم:
- دقیقاً می‌دانیم که در اثر اقدام ما، چه گزینه‌هایی ممکن است به وجود بیاید. به عبارتی چند سناریوی مشخص وجود دارد که آنها را می‌دانیم.
- می‌توانیم برآورد کنیم که احتمال روی دادن هر یک از سناریوها چقدر است.

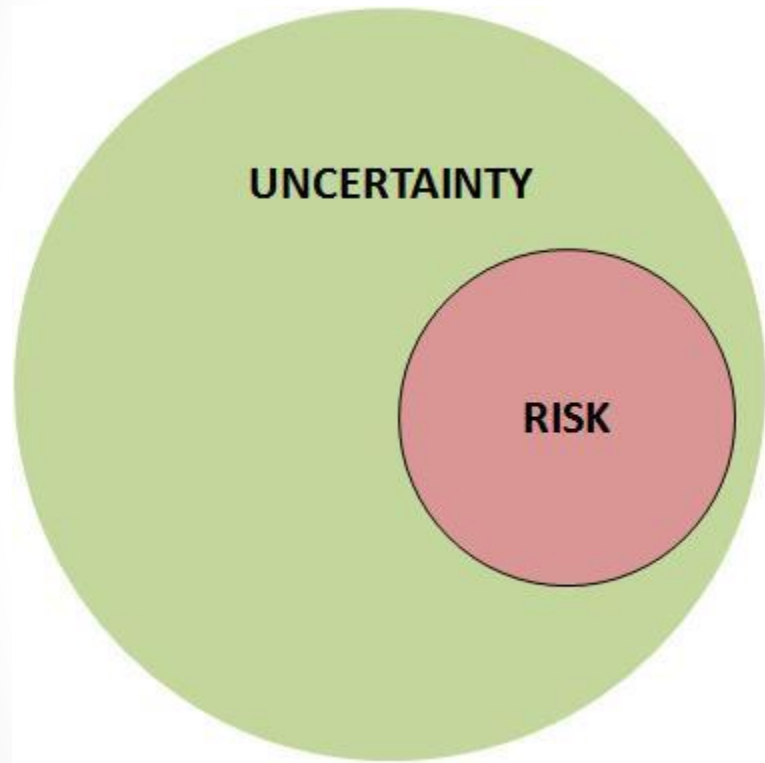
عدم قطعیت (ابهام، عدم اطمینان، نااطمینانی)

- کافی است یکی یا هر دو شرط بالا برقرار نباشد:
- نمی‌توانیم همه سناریوهای محتمل را پس از اقدام یا انتخاب خود تعیین و فهرست کنیم.
- نمی‌توانیم احتمال وقوع هر سناریو را با دقت مطلوب برآورد کنیم.

مثال

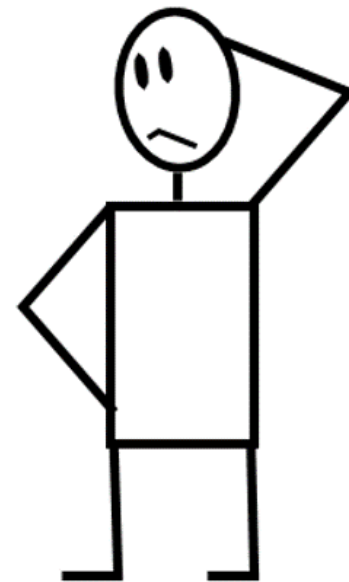
- وقتی با دوست خود شریک می‌شوید و کسب و کاری تازه را راه‌اندازی می‌کنید، به سرزمینِ ابهام پا گذاشته‌اید.
- اما وقتی سهم یک شرکت با سابقه را در بازار بورس می‌خرید، وارد فضای ریسک شده‌اید.

ریسک با عدم قطعیت چه تفاوتی دارد؟

“Risk is measurable uncertainty”

“Uncertainty is unmeasurable risk”

آیا می شود ریسک را مدیریت کرد؟

آیا می شود ریسک را از بین برد؟

ریسک

- را نمی توان به طور کامل حذف کرد بلکه فقط می توان آن را مدیریت کرد.

مدیریت ریسک

- شناسایی ریسک های موجود
- شناسایی علل وقوع ریسک ها
- ارزیابی و اولویت بندی ریسک ها
- مواجهه با ریسک ها

مواجهه با ریسک ها

- کاهش احتمال وقوع ریسک ها
- کاهش اثرات نامطلوب (زیان ها و خسارت ها) ریسک ها در صورت بروز ریسک

ارزیابی و اولویت بندی ریسک ها

- بایستی ریسک‌های اساسی که اثر زیادی بر مدیریت تکنولوژی و نوآوری می‌گذارند شناسایی شوند، زیرا تحلیل تمامی ریسک‌ها زمان‌بر بوده و کارایی لازم را ندارد.

	پایین	متوسط	بالا
اثر / احتمال	ریسک ۱		
پایین			ریسک ۲
متوسط			ریسک ۳
بالا			

راهبردهای مواجهه با ریسک‌ها

- جلوگیری از وقوع ریسک‌ها
- با علل ریسک مقابله کرده و به دنبال کاهش احتمال وقوع آن هستند
- بهتر از راهبردهای اصلاحی هستند، چرا که می‌توانند منجر به اجتناب از ریسک شوند.

راهبردهای
پیشگیرانه

- سازگار کردن سازمان پس از وقوع ریسک‌ها
- تمرکز بر کاهش پیامدهای ریسک‌ها

راهبردهای
اصلاحی

ریسک‌های مدیریت تکنولوژی و نوآوری

ریسک‌های مدیریت تکنولوژی و نوآوری

- فرآیندهای مربوط به مدیریت تکنولوژی و نوآوری مانند توسعه محصول جدید و تحقیق و توسعه با ریسک بالایی همراه است
- حدود ۳۵٪ محصولات نوآورانه معرفی شده در بازار با شکست مواجه می‌شوند (هالمن و کیزر، ۱۹۹۴).
- تقریباً ۴۵٪ از کل هزینه‌های صرف‌شده برای توسعه محصولات جدید، صرف پروژه‌هایی می‌شود که شکست می‌خورند (هالمن و کیزر، ۱۹۹۴).

ریسک‌های انتقال تکنولوژی

- ریسک بروز ناهماهنگی بین واحدهای مختلف در فرایندهای انتقال تکنولوژی
- ریسک وقوع خطاهای تکراری در انتقال تکنولوژی
- ریسک یافت نشدن اطلاعات لازم در حین استفاده از تکنولوژی انتقال یافته
- ریسک تخصیص نیافتن بودجه در زمان انتقال تکنولوژی
- ریسک بروز مشکل در به‌کارگیری روش‌های جدید حاصل از تکنولوژی جدید
- ریسک ترک کار افراد کلیدی آشنا به تکنولوژی جدید

ریسک های مدیریت نوآوری

- عدم پذیرش نوآوری در بازار
- شکست در تولید انبوه و تجاری سازی محصول جدید